

Sparbanken Boken

Pelare 3 - 2019

Risk- och kapitalhantering

2020-05-27

Årlig information om kapitaltäckning och riskhantering - Pelare 3 2018.....	3
1. Inledning	3
2. Sparbanken Boken.....	3
2.1 Företagsstyrning	3
2.2 Ersättningsystem.....	4
3. Riskhantering	4
3.1 Riskstrategi	4
3.1.1 Riskkultur	5
3.1.2 Riskstrategi & finansiella mål	5
3.2 Riskhantering.....	5
3.2.1 Första försvarslinjen	6
3.2.2 Andra försvarslinjen	6
3.2.3 Tredje försvarslinjen.....	6
3.2.4 Kontroll och rapportering.....	6
4. Kapitalhantering	7
4.1 Kapital.....	7
4.2 Kapitalkrav	7
4.3 Kapitaltäckning och kapitalbehov.....	9
4.4 Bruttosoliditet	10
4.5 IKLU processen	10
5. Risker	10
5.1 Kreditrisk.....	10
5.1.1 Riskstrategi	11
5.1.2 Riskhantering.....	11
5.1.3 Säkerheter	12
5.2 Likviditetsrisk	14
5.2.1 Riskstrategi	14
5.2.2 Riskhantering.....	14
5.2.3 Finansiering	14
5.2.4 Stresstester och beredskapsplan.....	14
5.2.5 Likviditetstäckningsgrad	15
5.2.6 Likviditetsexponering	16
5.3 Marknadsrisk	17
5.3.1 Ränterisk.....	17

5.3.1.1 Riskstrategi	18
5.3.1.2 Riskhantering	18
5.3.2 Aktiekursrisk	19
5.3.3 Valutakursrisk	19
5.4 Operativ risk	20
5.4.1 Riskstrategi	20
5.4.2 Riskhantering	20
5.4.3 Incidentrapportering	20
5.4.4 Kontinuitetshantering.....	20
5.4.5 Självutvärdering.....	21
5.4.6 Godkännandeprocess för nya produkter	21
6. Offentliggörande av nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd	
6.1 Kreditkvalitet på exponeringar med anstånd	
6.2 Kreditkvalitet på presterande och nödlidande exponeringar	
6.3 Presterande och nödlidande exponeringar och relaterade avsättningar	

Årlig information om kapitaltäckning och riskhantering - Pelare 3 2019.

1. Inledning

Denna rapport innehåller information om Sparbanken Boken, organisationsnummer 537600-6234, kapitaltäckning, riskhantering och likviditet. Informationen lämnas årligen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (tillsynsförordningen) samt kompletterande förordningar och standarder, såsom Finansinspektionens föreskrift (FFFS 2014:2) om tillsynskrav och kapitalbuffertar.

Rapporten lämnas i samband med att årsredovisningen publiceras på Sparbanken Bokens hemsida, <https://www.sparbankenboken.se>.

Rapporten avses om inget annat nämns förhållanden per 2019-12-31.

Syftet med rapporten är att ge en transparent, tillförlitlig och jämförbar redogörelse av Sparbankens verksamhet, förutsättningar, riskhantering och ekonomiska ställning.

2. Sparbanken Boken

Sparbanken Boken bildades 2006 genom sammanslagning av Hishults Sparbank som grundades 1884 och Skånes Fagerhults Sparbank som grundades 1904. Bankens kunder är privatpersoner, lant- och skogsbruk samt småföretag. Sparbanken Bokens huvudsakliga verksamhetsområde är inom två kommuner, Laholms i Hallands län och Örkelljunga i Skåne län. Sparbanken tillhandahåller, förutom traditionella in- och utlåningstjänster även fonder, försäkringar, värdepapper, servicefack, utländska betalningar samt ekonomisk rådgivning. För ytterligare information hänvisas till Sparbankens årsredovisning som finns upplagd på Sparbankens hemsida, <https://www.sparbankenboken.se>.

Sparbanken har ett omfattande samarbete med Swedbank AB. Detta samarbete regleras i ett samarbetsavtal som för närvarande gäller till 2020-06-30. Avtalet omfattar bland annat IT-tjänster, förmedling av hypotekutlåning till Swedbank Hypotek AB och förmedling av fond och försäkringssparande till Swedbank Robur AB och Swedbank Försäkring AB samt clearingstjänster.

2.1 Företagsstyrning

En Sparbank kännetecknas av att verksamheten bedrivs utan enskilt vinstintresse och att man inte har några ägare. Detta kommer till uttryck i sparbankslagen som anger att ändamålet för Sparbankens verksamhet är ” att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få ta del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet i enlighet med bestämmelserna i sparbankslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse.” Med hänsyn till bankens karaktär av publikt företag och med en verksamhet som i stor utsträckning bygger på förtroende har utformningen av bankens rutiner för styrning och kontroll av verksamheten skett med koden som förebild i tillämpliga delar.

Styrelsen utses vid sparbanksstämman och har det yttersta ansvaret för Sparbankens verksamhet. Styrelsen består av 6 ledamöter. Därutöver ingår VD i styrelsen enligt sparbankslagen. Vid tillsättning av styrelseledamöter skall främjandet av mångfald vad gäller ålder, kön samt utbildnings- och yrkesbakgrund beaktas. Ytterligare information om styrelseledamöterna finns upplagd på Sparbankens hemsida, <https://www.sparbankenboken.se>.

Styrelsen i sin helhet utför de arbetsuppgifter som åligger ett revisionsutskott, såsom bland annat övervaka Sparbankens finansiella rapportering, hålla sig informerad om revisionen av årsredovisningen samt granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet.

Styrelsen har inrättat ett arbetsutskott som består av Sparbankens ordförande, vice ordförande, 1 ledamot och VD. Arbetsutskottet fattar beslut i kreditärenden inom av styrelsen fastställda beloppsnivåer.

2.2 Ersättningssystem

Sparbankens ersättningspolicy fastställs av styrelsen och omfattar samtliga anställda, inklusive VD. Ersättningspolicyn anger grunderna och principerna för hur ersättningar inom Sparbanken skall fastställas, hur policyn skall tillämpas och följas upp samt hur banken identifierar vilka anställda som har en väsentlig inverkan på Sparbankens riskprofil. Ersättningspolicyn omfattar även Sparbankens regelverk rörande fast och rörlig ersättning. Den rörliga ersättningen består enbart av resultatandelar och är beloppsmässigt samma för samtliga anställda inom Sparbanken.

För ytterligare information om Sparbankens ersättningssystem hänvisas till årsredovisningen samt Ersättningspolicyn som finns upplagd på Sparbankens hemsida, <https://www.sparbankenboken.se>.

3. Riskhantering

I Sparbankens verksamhet uppstår olika typer av risker såsom kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har Sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i Sparbanken, fastställt policies och instruktioner för kreditgivningen och den övriga verksamheten. Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera, mäta, övervaka och hantera de risker som Sparbanken har i sin verksamhet. Sparbanken har som ett led i detta arbete satt upp lämpliga begränsningar, aptiter och limiter, för att säkra att kontroller finns på plats för att övervaka riskerna. Riskerna bevakas, analyseras och rapporteras i särskild ordning till styrelsen. Kontroller görs löpande av att aptiter och limiter inte överskrids. Skulle en limit tillfälligt överskridas skall handlingsplan omgående upprättas och följas.

Därutöver finns en riskgrupp i banken bestående av VD, ekonomiansvarig, biträdande bankchef, en företagsrådgivare, en privatrådgivare, funktionen för riskkontroll samt funktionen för compliance. Gruppen sammanträder kvartalsvis enligt en fast agenda där bankens samtliga risker finns identifierade. Behov av åtgärder analyseras och planeras. Protokoll förs och presenteras på nästkommande styrelsemöte.

3.1 Riskstrategi

Sparbankens riskprofil skall kännetecknas av att risktagandet skall vara lågt och begränsas inom ramen för vad som är ekonomisk försvarbart. Sparbankens kapitalrelation skall lägst hålla den nivå som vid varje tidpunkt bedöms vara lämplig för att bibehålla den finansiella stabiliteten på lång sikt och för att utveckla verksamheten. Kapitalnivån skall alltid vara tillräcklig hög för att uppfylla såväl de lagstadgade kapitaltäckningskraven med buffertkrav, som bankens egna krav (Pelare 2).

Styrelsen fastställer strategiska finansiella måttal, riskstrategi och riskaptiter samt beredskapsplan för kapital och likviditet.

3.1.1 Riskkultur

Med riskkultur avses värderingar, attityder och beteenden som har avgörande betydelse för arbetet med riskhanteringen och uppfyllelsen av Sparbankens mål.

Inom Sparbanken skall en integrerad och sund riskkultur råda. Denna riskkultur skall baseras på förståelsen för vilka risker som Sparbanken exponeras för och hur dessa hanteras. Riskkulturen skall ta hänsyn till av styrelsen beslutad riskstrategi och riskaptiter. Ett väsentligt led i en sund riskkultur är att löpande informera och utbilda medarbetarna, så att varje anställd har relevant kunskap om bankens riskramverk och förstår sitt ansvar för riskhanteringen inom de ramar som gäller för var och en.

Sparbankens affärsverksamhet baseras på affärsmässighet och långsiktiga relationer med kunderna. Affärsmässighet innebär att på ett övervägt sätt ta risker och är en grundläggande funktion i all bankverksamhet.

Grunden i all riskhantering är att varje medarbetare har kännedom om sin kund eller motpart och fullt ut förstår varje enskild affär samt kan förklara dess riskinnehåll. Varje medarbetare ansvarar för att känna sin motpart och dennes transaktioner samt att kunna beskriva riskerna. Att tillsammans med kunden identifiera och förstå risken i varje affär gör det möjligt att fatta rätt beslut, både för kunden och Sparbanken.

En hög riskmedvetenhet och sund riskkultur skapas med hjälp av en gemensam värdeplattform där ledningen föregår med gott exempel. Varje medarbetare skall ha god förståelse för den egna verksamheten och de risker som är förknippade med denna. Kvantitativa metoder för riskvärdering kompletterar men kan inte ersätta erfarenhet och gott omdöme.

3.1.2 Riskstrategi & finansiella mål

Sparbankens övergripande riskstrategi är att årligen öka kapitalbasen genom att generera vinster till Primärkapitalet med utgångspunkt i styrelsens strategiska finansiella mål. Styrelsen har fastställt följande finansiella mål för perioden 2020:

- K/I- tal efter kreditförluster $\leq 0,70$
- Avkastning på eget kapital 7,0 %
- Rörelseresultat i % av affärsvolym 0,4 %
- Ökning av affärsvolym 8,0 % per år
- Kärnprimärkapitalrelation 18 - 20,0%

3.2 Riskhantering

Ansvaret för Sparbankens styrning, riskhantering och kontroll genom uppdelning i tre försvarslinjer.

3.2.1 Första försvarslinjen

I första försvarslinjen finns verksamheten som ansvarar för att utföra det dagliga operativa arbetet. Det ligger på verksamhetens ansvar att ta risker som ligger i linje med de av styrelsen satta målen och med bankens riskaptit i beaktande. Vidare skall första försvarslinjen rapportera hur riskläget ser ut till ledningen och andra försvarslinjen.

Första försvarslinjen har fullt ägarskap och ansvar över styrning, risktagande, kontroll och uppföljning. Första försvarslinjens ansvarar också för att implementera åtgärder samt löpande följa upp iakttagelser som rapporteras av någon av kontrollfunktionerna.

VD ansvarar för Sparbankens styrning, riskhantering och kontroll i den löpande verksamheten. VD ansvarar också för att verksamheten når sina mål och för att rapportera Sparbankens risker och riskhantering.

3.2.2 Andra försvarslinjen

I andra försvarslinjen återfinns Sparbankens oberoende kontrollfunktionen för riskkontroll och compliance. Riskkontroll- och compliancefunktionens ansvar och uppdrag regleras i av styrelsen fastställd policy och funktionerna har rapporteringsskyldighet till styrelsen. Sedan 2018-01-01 outsourcas dessa funktioner till Finanssupport i Sydsverige AB. Bolaget ägs till lika delar av Sparbanken Boken, Ekeby Sparbank, Snapphanebygdens Sparbank, Markaryds Sparbank och Ivetofta Sparbank.

3.2.3 Tredje försvarslinjen

I tredje försvarslinjen återfinns Sparbankens internrevisionsfunktion. Internrevisionens ansvar och uppdrag regleras i av styrelsen fastställda Riktlinjer för internrevision. I uppdraget ingår att objektivt utvärdera och bedöma effektiviteten i Sparbankens ramverk för styrning, riskhantering och kontroll samt bidra med rekommendationer och förslag till utveckling och förbättring av densamma. Identifierade iakttagelser tillsammans med föreslagna förbättringsområden skall löpande rapporteras till den granskade enheten samt till styrelsen och VD.

3.2.4 Kontroll och rapportering

Rapportering skall ske i enlighet med styrelsens arbetsordning. Utöver vanliga rapporteringsrutiner skall alla situationer eller risker som identifieras, är av principiell natur eller väsentliga för Sparbanken och som rör denna policy, omedelbart rapporteras till styrelsen. Rapporteringen görs såväl skriftligt som muntligt.

4. Kapitalhantering

4.1 Kapital

Enligt kapitaltäckningsregelverket skall Sparbanken upprätthålla en kapitalbas som vid var tidpunkt uppfyller följande minimikrav, uttryckt i procent av det riskvägda exponeringsbeloppet:

- Total kapitalrelation 8,0 %

I tillägg till minimikapitalkraven skall kreditinstitut hålla en kapitalkonserveringsbuffert om 2,5 % av det riskvägda exponeringsbeloppet. Sparbanken håller från och med september 2015 en kontracyklisk kapitalbuffert utöver minimikapitalkrav och kapitalkonserveringsbuffert i enlighet med FFFS 2014:33. Den av Finansinspektionen beslutade nivån uppgår till 2,5 % av det riskvägda exponeringsbeloppet.

Kapitalbasen uppgick per 2019-12-31 till 121 407 tkr och består av kärnprimärkapital.

Kapitalbas	2019	2018
tkr		
<i>Kärnprimärkapital: instrument och reserver</i>		
Reservfond	115 018	109 444
Fond för verkligt värde	3 348	6 826
Årets resultat efter avdrag för föreslagen vinst-disposition	6 628	6 029
<i>Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar</i>	<i>124 994</i>	<i>122 299</i>
<i>Kärnprimärkapital efter lagstiftningsjusteringar</i>		
Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet	-20	-210
Värdejustering pga. försiktig värdering	-83	-87
Avräkning aktier	-3 484	-7 022
<i>Sammanlagda justeringar av kärnprimärkapital</i>	<i>-3 587</i>	<i>-7 319</i>
Kärnprimärkapital	121 407	114 980
Kapitalbas	121 407	114 980

4.2 Kapitalkrav

Beräkning av kapitalkrav är utförd i enlighet med Finansinspektionens föreskrift om kapitaltäckning och riskhantering (FFFS 2014:12). Föreskrifterna innehåller bestämmelser om tillsynskrav som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) NR 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012. Sparbanken Boken använder schablonmetoden för beräkning av kreditrisk och basmetoden för beräkning av operativa risker.

Kapitalkravet per 2019-12-31 för kreditrisker och operativa risker framgår av nedanstående tabell.

Kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp

	2019		2018	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponerings belopp	Kapitalkrav	Riskvägt Exponerings Belopp
<i>tkr</i>				
<i>Kreditrisk enligt schablonmetoden</i>				
Exponeringar mot institut	1 335	16 662	1 363	17 038
Exponeringar mot företag	9 605	120 148	8 174	102 172
Exponeringar mot hushåll	20 699	258 738	18 063	225 782
Säkrade genom panträtt i fast egendom	8 780	109 753	8 054	100 674
Fallerande exponeringar	668	8 356	1 726	21 577
Exponeringar i form av andelar eller aktier för kollektiva investeringar (fond)	6 599	82 484	4 393	54 907
Aktieexponeringar	946	11 826	930	11 627
Övriga poster	462	5 688	365	4 560
Summa	49 094	613 655	43 068	538 337
<i>tkr</i>				
<i>Operativ risk</i>				
Operativ risk enligt basmetoden	3 655	45 688	3 357	41 968
Summa	3 655	45 688	3 357	41 968
Summa kreditvärdighetsjusteringsrisk enligt schablonmetoden	0	0	0	0
Summa kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp	52 749	659 343	46 425	580 305

4.3 Kapitäläckning och kapitalbehov

Kapitälkravet för kreditrisker och operativa risker per årsskiftet 2018 uppgick till 43 068 tkr (39 412). Kapitalbasen för samma period var 114 980 tkr (111 128 tkr). Total kapitalrelation var 19,81% (20,80).

Kapitalrelationer, buffertar m.m	2019	2018
Summa riskvägt exponeringsbelopp	659 343	580 305
Kärnprimärkapitalrelation	18,41%	19,81%
Primärkapitalrelation	18,41%	19,81%
Kapitäläckningsgrad	18,41%	19,81%
Buffertkrav	5,00%	4,50%
varav kapitälkonserveringsbuffert (2,5%)	16 484	14 508
varav kontracyklisk buffert (2,5% 2018 2,0)	16 484	11 606
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert	5,41%	7,31%
Innehav i kärnprimärkapitalinstrument i vilka Sparbanken har en investering (belopp under tröskelvärdet 10%)	11 826	11 627

I Pelare 2 ingår även ett beräknat internt bedömt kapitalbehov. Totalt kapitalbehov för Sparbanken Boken visas i nedanstående tabell.

Kapitälkrav, kapitalbuffertar och internt bedömt kapitalbehov			
tkr	Kapitälkrav	2019	2018
Kapitälbaskrav i Pelare 1 exklusive buffertkrav			
<i>Kreditrisk</i>		49 094	43 068
<i>Operativ risk</i>		3 655	3 357
Kapitälbaskrav i Pelare 1 exklusive buffertkrav		52 749	46 425
Tillägg för internt bedömt kapitalbehov i Pelare 2			
<i>Koncentrationsrisk</i>		9 509	8 449
<i>Ränterisk</i>		2 087	1 700
<i>Kursrisk</i>		1 650	-
<i>Risk vid avyttring värdepapper</i>		915	1 020
<i>Operativ risk</i>		-	-
Tillägg för internt bedömt kapitalbehov i Pelare 2		14 161	11 169
Buffertkrav			
<i>Kapitälkonserveringsbuffert</i>		16 484	14 508
<i>Kontracyklisk buffert</i>		16 484	11 606
		32 968	26 114
Summa		99 878	83 708

4.4 Bruttosoliditet

Bruttosoliditet beräknas som kvoten av primärkapital och ett totalt exponeringsmått. Sparbankens bruttosoliditet uppgick till 10,97% per 2018-12-31.

Bruttosoliditet, tkr	Kapitalkrav	
	2019	2018
Exponeringar i balansräkningen		
Poster i balansräkningen	1 036 252	956 100
Belopp som dragits av vid beräkning av kapitalbas	-3 587	-7 319
Summa exponeringar i balansräkningen	1 032 665	948 781
Poster utanför balansräkningen		
Andra poster till teoretiska bruttobelopp	102 172	44 691
Summa poster utanför balansräkningen	102 172	44 691
Kapital och sammanlagda exponeringar		
Primärkapital	114 779	108 952
Sammanlagda exponeringar	1 134 837	993 472
Bruttosoliditetsgrad	10,11%	10,97%

4.5 IKLU processen

Sparbanken utför årligen en intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU) för att bedöma och analysera Sparbankens risker, kapital- och likviditetsbehov. Utvärderingen är ett verktyg som säkerställer att Sparbanken identifierar, analyserar och hanterar alla de risker Sparbanken är exponerad för samt gör en bedömning av dess interna kapital- och likviditetsbehov i relation till detta.

Sparbankens IKLU-process omfattar bland annat:

- Övergripande riskanalys med inriktning på omvärldsrisk, branschrisk och verksamhetsrisk.
- SWOT-analys, analys kring styrkor och svagheter utifrån riskanalysen.
- Strategier kring basscenario och finansiella måltal.
- Stressscenarier för kapital och likviditet.

VD är ansvarig för att driva IKLU-processen.

5. Risker

5.1 Kreditrisk

Kreditrisk definieras som risken för att en motpart inte uppfyller sina finansiella skyldigheter gentemot Sparbanken och risken för att ställda säkerheter inte täcker Sparbankens fordran. Kreditrisk inkluderar koncentrationsrisk, vilket innebär stora enskilda exponeringar och även betydande exponeringar mot grupper av motparter där sannolikheten för att dessa inte kan fullgöra sina finansiella åtaganden styrs av gemensamma, underliggande faktorer, exempelvis sektor, ekonomi, geografisk plats eller typ av instrument.

5.1.1 Riskstrategi

Kreditgivning är Sparbankens kärnverksamhet och kreditrisken utgör därmed den enskilt viktigaste risken. Sparbanken har fastslagit en kreditpolicy som syftar till att tillförsäkra att kreditgivningen i Sparbanken är sund och att en kreditportfölj med hög kvalitet kan upprätthållas. Sparbankens kreditgivning skall vara inriktad mot hushållsmarknaden, småföretag, lant- och skogsbruk och organisationer inom Sparbankens verksamhetsområde. Sund finansiell kvalitet och god återbetalningsförmåga är grundläggande för bedömning av kunden vid kreditbeviljningen. Sparbanken eftersträvar alltid fullgoda säkerheter samt tillfredsställande intjäning i förhållande till Sparbankens risk.

5.1.2 Riskhantering

Sparbanken skall ha en väl diversifierad kreditportfölj med låg riskprofil. Risktagandet skall begränsas inom ramen för vad som är ekonomisk försvarbart. Riskklassificeringssystemet är en central del i styrning och kontroll av kreditportföljen och kreditprocessen. Krav på en god riskjusterad avkastning skall återspeglas i kreditgivningen. Principen om att ingen person ensam skall handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan skall vara vägledande vid all kredit- och riskhantering i Sparbanken. Kredituppföljning skall beslutas i behörig kreditbeviljande instans och skall ske enligt bankens riktlinjer. Företagsengagemang skall alltid följas upp löpande i syfte att identifiera och vidta åtgärder vid eventuell ökad risk.

5.1.3 Säkerheter

Sparbankens utlåning sker främst i form av utlåning mot säkerhet i fastigheter. I tabellen nedan redovisas exponering i förhållande till säkerheter ställda för krediten.

Kreditriskexponering, brutto och netto 2019	Kreditrisk-exponering (före nedskrivning)	Förlust-reserv	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Kreditrisk-exponering m hänsyn till säkerheter	lanspråkta säkerheter
Kassa	1 201		1 201			
Belåningsbara statskuld-förbindelser mm	8 027		8 027			
Utlåning till kreditinstitut	49 318		49 318			
Utlåning till allmänheten						
<i>Utlåning mot säkerhet av:</i>						
Statlig och kommunal borgen ²	–	–	–	–	–	
Pantbrev i villa- och fritids-fastigheter ³	389 755	-1 521	388 234	382 586	5 648	
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	51 945	-384	51 561	51 559	2	
Pantbrev i jordbruksfastigheter	225 355	-648	224 707	224 628	79	
Pantbrev i andra näringsfastigheter	81 377	-127	81 250	79 858	1 392	
Företagsinteckning	23 787	-149	23 638	23 342	296	
Övriga ⁵	40 200	-5 767	34 433	4 409	30 024	
<i>varav: kreditinstitut</i>	1 516	–	1 516	1 516	–	
Summa	812 419	-8 596	803 823	767 898	37 441	–
Varav kreditförsämrade på rapportdagen			–			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper						
Statspapper och andra offentliga organ						
- AAA ⁶	–	–	–	–	–	–
<i>Andra emittenter</i>						
- AAA	24 224	-5	24 219		24 219	
- AA						
- A	13 132	-13	13 119		13 119	
- BBB eller lägre	9 120	-43	9 077		9 077	
- utan rating	13 318	-130	13 188		13 188	
Summa	59 794	-191	59 603		59 603	
Varav kreditförsämrade på rapportdagen	–	–	–	–	–	–
Övriga tillgångar						
Åtaganden	48 451		48 451		48 541	
Utställda lånelöften	33 852		33 852		33 852	
Utställda finansiella garantier	17 710		17 710		17 710	
Summa	100 013	–	100 013	–	100 013	–
Total kreditriskexponering	1 022 745	-8 787	1 013 958	767 898	197 057	–
Varav kreditförsämrade på rapportdagen	–	–	–	–	–	–

Kreditriskexponering, brutto och netto 2018	Kreditrisk- exponering (före nedskrivning)	Förlust- reserv	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Kreditrisk- exponering m hänsyn till säkerheter	lansspråktagna säkerheter
Kassa	1 513		1 513			
Belåningsbara stasskuld- förbindelser mm	9 957		9 957			
Utlåning till kreditinstitut	54 822		54 822			
Utlåning till allmänheten						
<i>Utlåning¹ mot säkerhet av:</i>						
Statlig och kommunal borgen ²	787	-14	773	773	–	
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ³	347 180	-1 610	345 570	341 125	4 445	
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	49 284	-409	48 875	48 875	–	
Pantbrev i jordbruksfastigheter	193 717	-1 549	192 168	191 844	324	
Pantbrev i andra näringsfastigheter	80 750	-1 877	78 873	78 873	–	
Företagsintäckning	26 287	-439	25 848	25 758	90	
Övriga ⁵	39 994	-550	39 444	4 807	34 637	
<i>varav: kreditinstitut</i>	787	-16	771	771	–	
Summa	737 999	-6 448	731 551	692 055	39 496	–
Varav kreditförsämrade på rapportdagen			–			
Värdepapper						
Statspapper och andra offentliga organ - AAA ⁶	9 957		9 957		9 957	
<i>Andra emittenter</i>						
- AAA	24 212	-31	24 181		24 181	
- AA			–		–	
- A	9 158	-16	9 142		9 142	
- BBB eller lägre	14 782	-179	14 603		14 603	
- utan rating	17 096	-167	16 929		16 929	
Summa	75 205	-393	74 812	–	74 812	–
Varav kreditförsämrade på rapportdagen	–	–	–	–	–	–
Övriga tillgångar						
Åtaganden	33 975		33 975		33 975	
Utställda lånelöften	10 657		10 657		10 657	
Utställda finansiella garantier	19 447		19 447		19 447	
Summa	64 079	–	64 079	–	64 079	–
Total kreditriskexponering	933 618	-6 841	926 777	692 826	178 387	–
Varav kreditförsämrade på rapportdagen	–	–	–	–	–	–

¹ Med utlåning avses fordringar och andra placeringar i värdepapper, dock ej aktier, i balansräkningen samt kreditåtaganden utanför balansräkningen, exempelvis, garantier och borgensåtaganden. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

² inklusive krediter till stat och kommun

³ inklusive bostadsrätter

⁴ inklusive bostadsrättsföreningar

⁵ inklusive krediter utan säkerhet samt ej utnyttjade krediter i räkning

⁶ I detta exempel utgår vi från Standard and Poor's rating

5.2 Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken att banken inte kan infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt. Likviditetsrisken innefattar även att ett finansiellt instrument/värdepapper inte omedelbart kan omsättas i likvida medel utan att förlusten i värde eller avyttringskostnaderna blir för stora och risken för att Sparbankens finansiering via inlåning inklusive erforderliga lånelimiten ej kan lösas. Periodisk information, kvartalsvis, med information om aktuell likviditetsinformation redovisas på Sparbankens hemsida

<https://www.sparbankenboken.se>.

5.2.1 Riskstrategi

Sparbankens likviditets- och placeringsstrategi är en plan för hur Sparbanken skall kunna infria sina betalningsförpliktelser i rätt tid till rätt pris för att hålla fastställda limitgränser samt hur Sparbanken skall placera den överskottslikviditet som kan uppstå i verksamheten.

5.2.2 Riskhantering

Sparbanken skall endast exponeras mot måttliga likviditetsrisker och har inte som målsättning att öka intäkterna genom en ökad likviditetsrisk. Som ett led i den löpande verksamheten utsätts Sparbanken alltid för likviditetsrisker, men dessa skall alltid begränsas så att de inte riskerar Sparbankens möjlighet att uppfylla sina åtaganden.

För att kunna hantera volatiliteten i Sparbankens likviditet bör den utvidgade likviditetsreserven uppgå till minst 10% av bankens inlåning från allmänheten. Härutöver skall Sparbanken även uppfylla de regulatoriska kvantitativa kraven Liquidity Coverage Ratio (LCR) och Net Stable Funding Ratio (NSFR).

5.2.3 Finansiering

Sparbankens finansierar utlåningen via inlåning från allmänheten samt eget kapital.

5.2.4 Stresstester och beredskapsplan

Sparbanken har en beredskapsplan för likviditetsrisker som i ett tidigt stadium uppmärksammar störning i likviditeten och möjliggör för Sparbanken att vidta relevanta åtgärder så att påfrestningar på likviditeten minimeras. I beredskapsplanen definieras olika krisnivåer och åtgärder som skall beaktas vid specifika händelser i Sparbanken.

Sparbanken genomför regelbundet stresstester. Resultatet av stresstesterna utvärderas mot Sparbankens fastställda riskapitet och används för att anpassa Sparbankens likviditetshantering.

5.2.5 Likviditetstäckningsgrad

Likviditet	2019	2018
tkr		
Likviditetsreserv		
Kassa och tillgodohavande i bank	50 519	56 148
Fordran på svenska staten	15 025	16 952
Kommunobligationer	3 002	3 006
Säkerställda obligationer	14 206	14 238
Summa	82 752	90 344
Andra likviditetsskapande åtgärder		
Företagsobligationer	45 588	51 010
Omsättningsbara värdepapper	13 039	17 303
Summa	58 627	68 313
Likviditetsfaktorer		
Kvot utlåning/Inlåning %	88,37%	88,34%
Kvot likviditetsreserv/inlåning %	9,10%	10,96%
Likviditetstäckningskvot (LCR) %	195,73%	252,00%
Stabil Finansiering (NSFR) %	141,30%	139,00%

5.2.6 Likviditetsexponering

Nedan redovisas Sparbankens likviditetssituation med kontraktuellt återstående löptid.

Kontraktuellt återstående löptid (odiskonterat värde) samt förväntad tidpunkt för återvinning, 2019	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa nominella kassaflöden	Varav förväntad tidpunkt för återvinning > 12 mån
Tillgångar								
Kassa						1 201	1 201	
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m			3 000	5 000			8 000	5 000
Utlåning till kreditinstitut	49 318						49 318	
Utlåning till allmänheten	21 440	11 214	28 740	132 344	132 843	477 242	803 823	742 429
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				59 000			59 000	59 000
Övriga tillgångar						115 193	115 193	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter						3 293	3 293	
Summa tillgångar	70 758	11 214	31 740	196 344	132 843	596 929	1 039 828	806 429
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	25						25	
Inlåning från allmänheten	845 542	34 323	29 017	2 070			910 952	2 070
Övriga skulder						1 320	1 320	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter						2 389	2 389	
Avsättningar						970	970	
Eget kapital							124 802	
Summa skulder och eget kapital	845 567	34 323	29 017	2 070	–	4 679	1 040 458	2 070
Oredovisade lånelöften	39 587						39 587	
Utfärdade finansiella garantier	21 762						21 762	
Total skillnad	-836 158	-23 109	2 723	194 274	132 843	592 250	-61 979	804 359

Kontraktuellt återstående löptid (odiskonterat värde) samt förväntad tidpunkt för återvinning, 2018	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa nominella kassaflöden	Varav förväntad tidpunkt för återvinning > 12 mån
Tillgångar								
Kassa						1 513	1 513	
Belåningsbara statsskuldförbindelser			1 800	8 000			9 800	8 000
Utlåning till kreditinstitut	54 822						54 822	
Utlåning till allmänheten	22 294	9 737	37 247	118 379	133 669	410 225	731 551	662 273
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		5 003		60 000			65 000	60 000
Övriga tillgångar						89 713	89 713	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter						3 689	3 689	
Summa tillgångar	77 116	14 740	98 899	186 379	133 669	505 140	956 088	730 273
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	7						7	
Inlåning från allmänheten	756 137	34 171	35 852	3 423			829 583	3 423
Övriga skulder						1 464	1 464	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter						2 569	2 569	
Avsättningar						178	178	
Eget kapital							122 299	
Summa skulder och eget kapital	756 144	34 171	35 852	3 423	-	4 211	956 100	3 423
Oredovisade lånelöften	10 597						10 597	
Utfärdade finansiella garantier	24 519						24 519	
Total skillnad	-689 625	-19 431	63 047	185 956	133 669	500 929	-10 609	726 850

5.3 Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses risken för förlust eller lägre framtida intjäning till följd av förändringar i räntor, valutakurser, aktiekurser eller andra riskfaktorer på den finansiella marknaden.

5.3.1 Ränterisk

Ränterisk är risken för att ogynnsamma ränterörelser leder till kapitalförluster. Ränterisken beräknas som förändringen på det ekonomiska värdet vid en ränteändring som motsvarar en plötslig och uthållig

förändring om 2 procentenheter. Under Pelare 2 gjordes 2017-12-31 även avsättning för kreditspreadrisk, men Finansinspektionen har tagit bort det kravet under 2018.

5.3.1.1 Riskstrategi

Sparbankens övergripande affärsstrategi är att säkra ett stabilt räntenetto genom att ha väl matchande räntebindingstider. Sparbanken strävar också efter att uppnå god spridning av ränteförfall för att undvika att stora volymer är föremål för ränteomsättning vid samma tidpunkt.

5.3.1.2 Riskhantering

VD och ekonomiansvarig är ansvariga för den löpande finansförvaltningen och därmed den dagliga operativa hanteringen av stora delar av Sparbankens marknadsrisk. VD ger ekonomiansvarig i uppgift att köpa eller sälja värdepapper inom ramen för bankens Finanspolicy. Samtliga köp eller försäljningar rapporteras till styrelsen vid nästkommande möte. Funktionen för riskkontroll samt internrevisorn kontrollerar att regelverket efterlevs och rapporterar detta till styrelsen.

2019

Räntebindingstider för tillgångar och skulder - Ränteexponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa								1 201	1 201
Belåningsbara statsskuldförbindelser					8 027				8 027
Utlåning till kreditinstitut	49 318								49 318
Utlåning till allmänheten	388 885	344 493	12 196	19 259	38 990				803 823
Obligationer och andra räntebärande värdepapper					49 584	10 019			59 603
Övriga tillgångar								118 486	118 486
Summa	438 203	344 493	12 196	19 259	96 601	10 019	-	119 687	1 040 458
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	25								25
Inlåning från allmänheten	845 544	24 831	30 387	8 121	2 005	64			910 952
Övriga skulder								4 679	4 679
Eget kapital								124 802	124 802
Summa skulder och eget kapital	845 569	24 831	30 387	8 121	2 005	64	-	129 481	1 040 458
Differens tillgångar och skulder	-407 366	319 662	-18 191	11 138	94 596	9 955	-	-9 794	
Kumulativ exponering	-407 366	-87 704	-105 895	94 757	-161	9 794	9 794	-	

2018

Räntebindingstider för tillgångar och skulder - Ränteeponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa								1 513	1 513
Belåningsbara statsskuldförbindelser			1 802		8 155				9 957
Utlåning till kreditinstitut	54 822								54 822
Utlåning till allmänheten	386 852	296 523	9 902	11 859	26 415				731 551
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		5 003			26 070	33 782			64 855
Övriga tillgångar								93 402	93 402
Summa	441 674	301 526	11 704	11 859	60 640	33 782	–	94 915	956 100
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	7								7
Inlåning från allmänheten	756 138	21 103	29 433	19 487	3 358	64			829 583
Övriga skulder								4 211	4 211
Eget kapital								122 299	122 299
Summa skulder och eget kapital	756 145	21 103	29 433	19 487	3 358	64	–	126 510	956 100
Differens tillgångar och skulder	-314 471	280 423	-17 729	-7 628	57 282	33 718	–	-31 595	
Kumulativ exponering	-314 471	-34 048	-51 777	-59 405	-2 123	31 595	31 595	–	

5.3.2 Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhällsekonomiska faktorer. Sparbankens innehav av aktier är av strategisk karaktär och hanteras av styrelsen. Värdeförändringar redovisas mot eget kapital i Fond för verkligt värde.

5.3.3 Valutakursrisk

Valutakursrisken är risken för att ogynnsamma förändringar av valutakurser leder till kapitalförluster. I Sparbankens balansräkning finns valutarisk i mindre volymer i in- och utlåningsposten. Samtliga positioner är täckta genom identiska motaffärer med Swedbank, varför valutarisken i nettopositioner är marginell.

5.4 Operativ risk

Operativ risk definieras som risken för förluster till följd av ej ändamålsenliga eller fallerande processer, människor, system eller yttre händelser, inbegripet legala risker. Operativa risker inkluderar risker som sammanhänger med legal risk, fysisk säkerhet och IT-säkerhet. Med legal risk avses risken att inte efterleva lagar, förordningar och andra föreskrifter samt etiska riktlinjer. Med legal risk avses även risken för att avtal eller andra rättshandlingar inte kan genomföras enligt angivna förutsättningar eller att rättsliga processer inleds, som på ett negativt sätt kan påverka företagets verksamhet.

5.4.1 Riskstrategi

De operativa riskerna utgör ett väsentligt inslag i Sparbankens totala riskbild och hanteras som en egen riskdisciplin. Sparbanken eftersträvar en hög riskmedvetenhet och en sund riskkultur avseende operativa risker.

5.4.2 Riskhantering

Hantering av operativa risker skall baseras på affärsmässighet och bedrivs med tydligt lönsamhetsfokus. Detta innebär bland annat att hänsyn tas till de operativa riskerna vid varje affärsbeslut och att prissättningen av produkter och tjänster så långt det är möjligt beaktar de operativa riskerna. Riskhantering skall bygga på följande grundläggande komponenter:

- Högt riskmedvetande
Sparbanken skall präglas av ett högt riskmedvetande och en sund riskkultur avseende operativa risker. Varje chef och medarbetare skall ha god förståelse för den egna verksamheten och de risker som är förknippade med den.
- Identifiering och utvärdering
De övergripande målen för Sparbankens riskhantering är att i förväg identifiera riskerna så att dessa kan undvikas eller kontrolleras på ett effektivt och affärsmässigt sätt. Inom samma väsentliga enheter, processer och produkter/tjänster skall en löpande och aktiv identifiering och bedömning av de operativa riskerna göras.
- Åtgärder
För operativa risker som bedöms vara för höga skall åtgärder vidtas som minskar riskerna. Förlustrisken skall kvantifieras och på affärsmässiga grunder vägas mot kostnaden för att begränsa risken.

5.4.3 Incidentrapportering

Rapportering av incidenter är en viktig del i arbetet med att förebygga och identifiera operativa risker. Alla medarbetare i Sparbanken är ansvariga för att rapportera incidenter i det dagliga arbetet. Inträffade incidenter analyseras och åtgärdas löpande. Sparbanken dokumenterar inträffade incidenter samt mäter de förluster som har uppstått i samband med de inträffade incidenterna.

5.4.4 Kontinuitetshantering

Sparbanken har upprättat en kontinuitetsplan med syfte att säkerställa att Sparbanken har en organisation och ett arbetssätt för att hantera allvarliga händelser på ett kvalificerat och uthålligt sätt. Planen har sin utgångspunkt i gällande föreskrifter och sundhetskrav och med beaktande av Sparbankens, dess kunders och anställdas intressen. Genom handlingsplaner, beredskapsplaner, rutiner, arrangemang, kritiska dokument och information som sammanställs och inarbetas i organisationen skall

tiden och de negativa konsekvenserna i samband med ett avbrott eller annan störning i verksamheten reduceras/minimeras. Sparbankens krisplanering syftar i första hand till att genom förberedelser, förutseende och god riskhantering undvika att såväl externa händelser och skeenden som eget agerande orsakar en kris. Om en kris trots detta skulle uppstå skall kontinuitetshandlingen bidra till att begränsa krisens omfattning och skadeverkningar.

5.4.5 Självutvärdering

Sparbankens styrelse utför årligen en bedömning av verksamhetens risknivåer gällande operativa risker med hjälp av en självutvärderingsprocess.

5.4.6 Godkännandeprocess för nya produkter

Syftet med godkännandeprocessen är att beskriva den besluts- och godkännandeprocess som Sparbanken skall följa innan ett beslut kan fattas om nya produkter och tjänster, nya marknadsområden, väsentliga förändringar i verksamheten eller större omorganisationer. I det fall processen avser beslut om nya produkter mot konsument skall Sparbanken tillämpa godkännandeprocessen i egenskap av distributör. Beslut om införande av nya produkter, tjänster, marknader, processer och system skall alltid fattas av VD.

6. Offentliggörande av nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd

6.1 Kreditkvalitet på exponeringar med anstånd

	Bruttovärde/nominellt värde av exponeringar med anståndsåtgärder				Ackumulerad nedskrivning, ackumulerade negativa förändringar av verkligt värde på grund av kreditrisk och avsättningar		Säkerheter och mottagna finansiella garantier för exponeringar med anstånd	
	Presterande anstånd	Nödlidande anstånd			För presterande exponeringar med anstånd	För nödlidande exponeringar med anstånd		Varav säkerheter och mottagna finansiella garantier för nödlidande exponeringar med anståndsåtgärder
			Varav fallerande	Varav osäkra				
Utlåning till allmänheten	2 022	840			416		2 557	
<i>varav icke-finansiella företag</i>	-	-			-		-	
<i>varav hushåll</i>	2 022	840			416		2 557	
Summa	2 022	840			416		2 557	

6.3 Presterande och nödlidande exponeringar och relaterade avsättningar

	Bruttovärde/nominellt värde						Ackumulerad nedskrivning, ackumulerade negativa förändringar av verkligt värde på grund av kreditrisk och avsättningar				
	Presterande exponeringar			Nödlidande exponeringar			Presterande exponeringar - ackumulerade nedskrivningar och avsättningar			Nödlidande exponeringar - Ackumulerad nedskrivning, ackumulerade negativa förändringar av verkligt värde på grund av kreditrisk och avsättningar	
		Varav stadie 1	Varav stadie 2		Varav stadie 2	Varav stadie 3		Varav stadie 1	Varav stadie 2		Varav stadie 2
Utlåning till allmänheten	797 388	735 472	61 916	15 031	-	15 031	97	480	903	7 213	-
<i>varav icke-finansiella företag</i>	111 141	94 485	16 656	4 686		4 686		240	370	4 045	
<i>varav hushåll</i>	686 247	640 987	45 260	10 345		10 345		240	533	3 168	
Exponeringar utanför balansräkningen	1 983	1 981	2	-	-	-	97	26	71	-	-
<i>varav icke-finansiella företag</i>	1 983	1 981	2				97	26	71		
<i>ch</i>	-	-	-				-	-	-		

Banken har inte säkerhet som erhållits genom ianspråktagande och utförandeprocesser.